

Beleidsplan hoogbegaafdheid 2025-2026

Inhoud

Aanleiding.....	3
Inleiding.....	3
1. Basisondersteuning HB.....	4
2. Signalering	4
2.1 MDO-O aanmeldingen.....	4
2.2 Warme overdracht.....	4
2.3 Signalering vakdocent/mentor	4
2.4 Trajectbegeleiding	4
2.5 CBO-testen brugklas (IST plus SVL en PMTK-2)	4
2.6 Wanneer komt de leerling niet in aanmerking voor HB-begeleiding	5
3. Extra ondersteuning HB.....	5
3.1 Screening.....	5
3.2 Monitoring.....	5
3.3 Verbreding brugklas.....	6
3.4 Vakatelier verbreding.....	6
4. Intensieve ondersteuning HB.....	6
4.1 Werkproces individueel begeleidingstraject	6
4.2 Aanleiding individueel begeleidingstraject	7
4.3 Talent coaching en begeleiding onderbouw	7
4.4 Talent coaching en begeleiding bovenbouw	7
4.5 Onderwijsaanpassingen werkproces.....	7
4.6 Aanpassingen havo	7
4.7 Aanpassingen CE havo	7
4.8 Aanpassingen vwo.....	7
4.9 Aanpassingen (CE) vwo	8

Aanleiding

Uit data vanuit het samenwerkingsverband (swv) is gebleken dat er voor de (hoog)begaafde leerling (vanaf nu HB-leerling) vaak meer nodig is dan het basisaanbod biedt. Om deze extra ondersteuning te realiseren is er subsidie aangevraagd om de reeds aanwezige expertise op het gebied van (hoog)begaafdheid in ons samenwerkingsverband breed toegankelijk te maken en de kennis en ervaring op alle scholen te vergroten en verdiepen. Zo moet er een omvattend aanbod voor deze leerlingen komen, zowel binnen het bestaande curriculum met verrijkings- en verdiepmogelijkheden, als buiten het bestaande onderwijsprogramma met alternatieve trajecten. Dit proces borgen en door ontwikkelen op het ECL is de aanleiding geweest voor het schrijven van dit beleidsstuk.

Inleiding

Dit beleidsplan is bedoeld om het beleid op de begeleiding van hoogbegaafde leerlingen (HB-leerlingen) op het ECL te verbeteren. De HB-leerlingen dienen goed in kaart gebracht te worden en vervolgens daarop begeleid te worden. Het is belangrijk dat iedereen (mentoren, docenten, OOP en schoolleiding) op de hoogte is van het beleid omtrent HB-leerlingen, zodat deze leerlingen de optimale begeleiding kunnen krijgen die ze verdienen. Binnen de basisondersteuning is het uitgangspunt dat docenten differentiëren in hun lessen door aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van hoogbegaafde leerlingen.

In de extra ondersteuning biedt het ECL verbreding voor de brugklas (praktische opdrachten met reflectie adhv het Vooruitwerkklabboek van het CBO, centrum voor begaafdheidsonderzoek) en een vakatelier verbreding adhv onderzoeksprojecten vanuit [Bureau Talent](#) voor leerjaar 2 en 3. Voor de bovenbouwleerlingen zijn er mogelijkheden voor onderwijsaanpassingen. Deze zijn nog in ontwikkeling.

Voor leerlingen die vastlopen of aanpassingen op onderwijsgebied nodig hebben om onderwijs goed te volgen kan er worden opgeschaald naar individuele begeleiding door de HB-coördinatoren.

Vanuit het samenwerkingsverband wordt er middels netwerkbijeenkomsten samengewerkt met verschillende scholen in de omgeving van Haarlem om hoogbegaafde leerlingen te helpen. Ondersteuning aan HB-leerlingen maakt deel uit van het dekkend aanbod dat samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland (swv) aan alle leerlingen met een specifieke onderwijsondersteuningsbehoefte moet bieden. Om dit te realiseren is er subsidie aangevraagd om de reeds aanwezige expertise op het gebied van (hoog)begaafdheid in ons swv breed toegankelijk te maken en de kennis en ervaring op alle scholen te vergroten en verdiepen.

Afdeling HB kiest niet voor een harde grens van IQ 130 voor leerlingen om deel te mogen nemen, maar biedt maatwerk voor leerlingen die behoefte hebben aan begeleiding/verbreding. Verbreding klas 1 en vakatelier verbreding klas 2 en 3 wordt zodanig breder aangeboden dan alleen aan HB-leerlingen. Zie paragraaf verbreding klas 2 en 3 voor verduidelijking selectie ed.

1. Basisondersteuning HB

Door middel van differentiëren kun je de leerlingen die meerbegaafd of hoogbegaafd zijn tijdens een reguliere les proberen uit te dagen. Door ook deze groep leerlingen aan te spreken en uit te dagen tijdens de reguliere lessen kan de motivatie van deze leerlingen vergroot worden. Hiermee voorkom je verveling, onderpresteren en schooluitval. In de basisondersteuning die voor alle scholen binnen dit swv geldt, is dit als volgt beschreven:

Docenten maken n.a.v. de onderwijsbehoeften van de leerling zo nodig aanpassingen in hun lessen op het gebied van o.a. meer of minder dan gemiddelde cognitieve mogelijkheden.

2. Signalering

Binnen het ECL proberen wij zo snel mogelijk de leerlingen die hoogbegaafd zijn in beeld te krijgen. Des te eerder de leerling bij ons in beeld is, des te beter. Wij zetten meerdere momenten in om de HB-leerling in beeld te krijgen en te houden. HB-coördinatoren zijn het eerste aanspreekpunt voor zaken rondom HB-leerlingen.

2.1 MDO-O aanmeldingen

De MDO-O instroom-leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften, waaronder op het gebied van HB, kunnen door de basisschool middels de MDO-O (onderzoek) route worden aangemeld. In april is duidelijk of de plaatsing definitief is. Dan koppelt de ondersteuningscoördinator het MDO-dossier aan de HB-coördinatoren, zodat in het daaropvolgende schooljaar zo snel mogelijk een incheck/ screening kan worden ingezet.

2.2 Warme overdracht

De mentor is de eerstelijnsbegeleider van de leerling. De mentor leest de warme overdracht. Als het een HB-leerling betreft en als vanuit de overdracht blijkt dat er extra ondersteuning wordt aanbevolen op het gebied van HB, is er contact tussen de mentor en de HB-coördinator (hoogbegaafdheid@ecl.nl) of via het aanmeldformulier TB.

2.3 Signalering vakdocent/mentor

Gedurende het schooljaar kan naar voren komen dat de leerling tegen bepaalde zaken aanloopt. Bij vermoeden van HB-gerelateerde ondersteuningsbehoeften kan de vakdocent advies inwinnen bij de HB-coördinatoren. Als de leerling gebaat lijkt bij extra of intensieve ondersteuning kan de mentor de leerling aanmelden via het aanmeldformulier of door een mail te sturen aan de HB-coördinator.

2.4 Trajectbegeleiding

Vanuit trajectbegeleiding kan blijken dat de leerling volledig of gedeeltelijk gebaat is bij HB-begeleiding. De trajectbegeleider zal in afstemming met de leerling de aanmelding doen bij de HB-coördinator. Hieruit kan een screening worden ingezet of direct worden opgeschaald naar de HB-coach.

2.5 CBO-testen brugklas (IST plus SVL en PMTK-2)

In de brugklas wordt elk jaar in oktober bij alle leerlingen een combinatie van testen afgenomen:

- IST (intelligentie structuur test)

- SVL (schoolvragenlijst)
- PMTK-2 (prestatie-motivatietest)

De uitkomst van deze testen bespreekt de HB-coördinator (samen met mentor en teamleider) met psychologen van het centrum voor begaafdheidsonderzoek (CBO). Uit deze testen kan een vermoeden van hoogbegaafdheid naar voren komen en kunnen ook de eerste signalen van onderpresteren gedetecteerd worden.

De leerlingen met de hoogste scores worden de HB-coördinator uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over het verbredingstraject in de brugklas, waarna ze zich kunnen inschrijven. Uit de CBO-testen komen niet alle HB-leerlingen naar voren. Specifieke leerlingen die wel gebaat zijn bij verbreding, denk aan vermoeden van HB, kunnen door de mentor worden aangedragen bij de HB-coördinator.

2.6 Wanneer komt de leerling niet in aanmerking voor HB-begeleiding

- Ondersteuningsbehoeften zijn niet HB-gerelateerd
- Andere problematiek is voorliggend waardoor het HB-stuk voor nu niet toereikend is
- De HB-ondersteuningsvraag richt zich op mentaal welbevinden leerling. Dit stuk is de verantwoordelijkheid van ouders/ externen
- Iedere vorm van talentbegeleiding biedt het ECL onder de voorwaarde dat de leerling aankomt op school; we werken samen met de leerling

3. Extra ondersteuning HB

Als de (vermoedelijk) HB-leerling door de mentor, vakdocent, trajectbegeleider of ondersteuningscoördinator wordt aangemeld, wordt deze gekoppeld aan een van de drie HB-coördinatoren. Afhankelijk van caseload en beschikbaarheid wordt er binnen twee weken een screening ingepland door de toegewezen HB-coördinator die zich heeft gecommitteerd aan de leerling. De HB-coördinatoren checken regelmatig of er nieuwe aanmeldingen binnen zijn gekomen op hoogbegaafdheid@ecl.nl. Aanmeldingen vanuit de trajectvoorziening worden door de trajectbegeleider of de ondersteuningscoördinator doorgezet naar dit emailadres. De HB-coördinatoren verdelen de aanmeldingen wekelijks, de aanmelder wordt hierover geïnformeerd en de caseload wordt bijgewerkt in het gedeelde overzicht HB-leerlingen welke inzichtelijk is voor HB-begeleiders, trajectvoorziening en teamleider.

3.1 Screening

Bij een nieuwe leerling vindt door de HB-coördinator een intake plaats. Doel hiervan is om in te schatten of, en zo ja welke ondersteuningsbehoeften er zijn. De uitkomst zal na de intake teruggekoppeld worden door HB-coördinatoren aan leerling en ouders.

3.2 Monitoring

Als de HB-leerling vanuit de screening bij de HB-coördinatoren op de radar staat, kan het zijn dat er op dat moment niets nodig is. In dat geval zal de mentor hiervan op de hoogte worden gesteld door de gekoppelde HB-coördinator. Indien de leerling meer nodig lijkt te hebben kan de mentor contact opnemen met de HB-coördinator. Deze plant een nieuw incheckmoment om de voortgang van de leerling te kunnen monitoren en borgt een goede overdracht naar de nieuwe mentor.

3.3 Verbreding brugklas

Voor brugklasleerlingen die meer aankunnen dan het reguliere programma, biedt het ECL-verbreding aan in de vorm van projecten. Dit zijn uitdagende groepsprojecten waarbij de leerlingen worden uitgedaagd op het gebied van samenwerken, met tegenslagen leren omgaan en doorzetten. Leerlingen werken aan verschillende opdrachten waarbij de analytische, praktische en creatieve intelligentie wordt aangesproken. Het gaat uiteindelijk niet zozeer om het resultaat als wel het nadenken over het hoe. Aan de hand van een vooruitwerkkladboek worden de projecten vormgegeven.

Leerlingen kunnen zich hier niet zelfstandig voor inschrijven. Op basis van CBO-uitslagen, bevindingen van de mentor en LJO-vragenlijsten worden de leerlingen geselecteerd door de HB-coördinator. CBO-testen worden samen met de mentor nabesproken met deskundigen van het CBO. De leerlingen die bovengemiddeld gescoord hebben, worden door de HB-coördinatoren uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over verbreding. De HB-coördinator zorgt ervoor dat ouders de informatie over het traject thuisgestuurd krijgen zodat ouders en leerling het thuis samen kunnen nabespreken. Ouders moeten toestemming geven voor dit traject. Voorwaarde van deelname is dat de leerling gemotiveerd is om aan verbreding deel te nemen. Verbredingstrajecten duren twee lesuren per week.

Vrijstellingsregeling

Middels het vrijstellingsformulier kunnen tot twee lessen per week worden vrijgesteld. De leerling vult het formulier in en laat het ondertekenen door de vakdocenten. Het formulier wordt door de leerling ingeleverd bij de conciërge (brugklas op ECL-Vaart). De exacte eisen die hieraan verbonden zijn staan aangegeven op het vrijstellingsformulier. Doel van deze vrijstellingen is om het totaalaanbod van het onderwijs prikkelender te laten zijn en dat er voor de leerling een aanbod komt dat beter in balans is.

3.4 Vakatelier verbreding klas 2 en 3

In de klassen 2 en 3 biedt het ECL een HB-ondersteuningsatelier. Vanuit Bureau Talent krijgen deelnemende leerlingen opdrachten aangeboden die zij individueel of in kleine subgroepen bedenken en uitvoeren. Kenmerkend voor deze opdrachten is dat leerlingen hun eigen onderzoeksproject mogen ontwikkelen. Docent neemt een coachende/ procesbegeleidende rol aan. Dit vakatelier verbreding start in semester 1B en loopt door tot en met periode 2a en indien mogelijk tot aan het einde van het schooljaar. De leerlingen volgen in ieder geval 1 uur vakatelier verbreding in de week en werken minimaal nog 1 uur per week aan hun eigen project. Hiervoor geldt dezelfde vrijstellingsregeling zoals omschreven bij 3.3. De onderzoeksprojecten zijn ontwikkeld door Bureau Talent zie [Bureau Talent, Onderwijs, begeleiding en lesmateriaal voor hoogbegaafde jongeren](#).

4. Intensieve ondersteuning HB

Leerlingen die vastlopen of problemen ondervinden op het gebied van HB kunnen in aanmerking komen voor een individueel begeleidingstraject. Dit biedt ruimte om gericht op de hulpvraag van het individu HB-coaching en -begeleiding te bieden.

4.1 Werkproces individueel begeleidingstraject

- Traject duurt 8 tot 10 weken en kan vervolgens verlengd worden door de HB-coördinator wanneer doelen nog niet zijn behaald of het noodzakelijk lijkt dat er nieuwe doelen worden gesteld.
- In samenspraak met de leerling wordt door de HB-coördinator een plan van aanpak opgesteld in Magister.

- Plan van aanpak wordt door de HB-coördinator geëvalueerd middels een tussen- en een eindevaluatie met leerling/ouders en mentor.
- Indien nodig deelt de HB-coördinator handelingsadviezen die helpen zijn voor de leerling met de mentor en vakdocenten per email.

4.2 Aanleiding individueel begeleidingstraject

- HB-leerling ondervindt motivatieproblemen en gaat hierdoor onderpresteren of dreigt te gaan onderpresteren
- HB-leerling loopt tegen problemen aan op het gebied van executieve vaardigheden/ leren-leren. Zie bijlage 1 materiaal motivatie HB.

4.3 Talent coaching en begeleiding onderbouw

Als vakatelier verbreding in klas 1, 2, 3 onvoldoende biedt wat de leerling nodig heeft, en de HB-coördinator aanleiding ziet om op te schalen, zet de HB-coördinator door naar een individueel traject bij een HB-coach. In de onderbouw ligt de nadruk op:

- De persoonlijke TOP-training methode wordt doorlopen met de leerling
- Op verzoek kunnen ouders om input gevraagd worden en betrokken worden bij het traject
- Helpen/ ondersteunen/ begeleiden in het LOB-traject
- Voor derdejaars: voorbereiding op verdiepen, versnellen, verbreden in jaar 4. Binnen de grenzen en mogelijkheden van de school

4.4 Talent coaching en begeleiding bovenbouw

De coaching en begeleiding in de bovenbouw is inhoudelijk hetzelfde als in de onderbouw. Het verschil voor bovenbouwleerlingen is dat de individuele leerlijn op sommige vakken aangepast kan worden omdat dit aansluit bij de onderwijs ondersteuningsbehoefte van de leerling. In overeenstemming met school kan worden gekeken of de gewenste aanpassing haalbaar/ uitvoerbaar is. De HB-coach ondersteunt met het in kaart brengen van de mogelijkheden. Afdeling talent is volop bezig met het ontwikkelen van aangepaste onderwijsprogramma's voor HB-leerlingen.

4.5 Onderwijsaanpassingen werkproces

- De HB-coach stelt samen met de leerling het plan op en biedt begeleiding totdat de leerling zelfstandig verder kan
- De HB-coach stemt af met de vakdocenten om de aanpassingen te stroomlijnen en informeert indien nodig de vakdocenten over de handelingsadviezen voor in de klas.

4.6 Aanpassingen havo

<i>Extra vakken volgen:</i> maximaal twee vakken
--

4.7 Aanpassingen CE havo

<i>Versneld examen:</i> de leerling mag maximaal op twee vakken versneld examen doen
--

4.8 Aanpassingen vwo

<i>Extra vakken volgen:</i> De HB-coach stelt samen met de leerling het plan op en biedt begeleiding totdat de leerling zelfstandig verder kan
--

<i>Pre-classes:</i> bij de Universiteit van Leiden (of elders op eigen initiatief van de leerling) volgt de leerling lessen

4.9 Aanpassingen (CE) vwo

<i>Versneld examen:</i> de leerling mag maximaal op twee vakken versneld examen doen
--

<i>Pre-classes:</i> bij de Universiteit van Leiden (of elders op eigen initiatief van de leerling) volgt de leerling lessen (5 ^e klas)
